

حاج جاسم نهاد واقعی یک مسلمان

گزارش

محسن وزیری ثانی

اشاره

سال گذشته به همراه مدیر داخلی مجله، آقای بخشوده سفری به استان بوشهر داشتیم و قرار شد که از قدیمی ترین هنرستان بوشهر، هنرستان حاج جاسم بوشهری گزارشی تهیه کنیم. پس از بررسی های لازم به این هنرستان رفتیم و از نزدیک با مدیر و دیگر دست اندرکاران آن آشنا شدیم. این هنرستان که قریب به ۵۰ سال از عمرش می گذرد، در زمان جنگ تحمیلی خدمات شایانی از نظر تهیه و ساخت قطعات و تجهیزات و همچنین اعزام نیرو داشته و حتی شهادتی را هم تقدیم نظام مقدس جمهوری اسلامی کرده است. در واقع می توان گفت: هنرستان حاج جاسم بوشهری در طول هشت سال دفاع مقدس دین خود را به اسلام و انقلاب به نحو احسن ادا کرده است، و همچنان نیز به حیات پرارزش خود ادامه می دهد.

هنرجوی در حال جوشکاری

کارکنان هنرستان

تاریخچه

استان قرار می‌داد. حاج جاسم بوشهری، به‌عنوان یک فرد مسلمان، نوع دوست و نیکوکار در طول عمر باعزت خود خدمات بسیار ارزنده‌ای به آموزش‌های فنی و حرفه‌ای در استان بوشهر کرد و نام نیکویی از خود باقی گذاشت. تعداد زیادی از مردم بوشهر در این مرکز آموزش دیده‌اند که اکنون صاحب حرفه و شغل شده‌اند و زندگی مطلوبی دارند. به همین دلیل حتی فرزندان آنان هم یاد و خاطره این فرد خیر را گرامی می‌دارند. حاج جاسم سرانجام در سال ۱۳۶۷ دار فانی را وداع گفت و به دیار حق شتافت. اکنون که نیم قرن از عمر این هنرستان می‌گذرد و همه هنرجویان، فعالان صنعتی و حرفه‌ای و دیگر کسانی که در این هنرستان آموزش دیده‌اند زندگی خود را مرهون این شخص بزرگ می‌دانند. در ادامه، برای آشنایی خوانندگان به معرفی بعضی از رشته‌های این هنرستان می‌پردازیم.

مکانیک خودرو

رشته مکانیک خودرو یکی از رشته‌های زیر گروه مکانیک عمومی می‌باشد و در هنرستان‌های کشور از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است. در هنرستان حاج جاسم بوشهری این رشته دو کلاس ۲۰ نفری دارد که شش هنرآموز آن‌ها را در کارگاه‌ها،

در سال ۱۳۴۲ ه.ش فرد خیری به‌نام حاج جاسم بوشهری که علاقه فراوانی به فرهنگ، عمران و آبادی و صنعتی شدن شهر بوشهر داشت تصمیم گرفت به پیشرفت و ترقی نوجوانان و جوانان این خطه محروم از طریق هنرآموزی باری رساند. وی از همان دوران درصدد بنا کردن آموزشگاهی فنی و مجهز به تجهیزات صنعتی و کارگاهی برای استفاده نوجوانانی که به مشاغل فنی و حرفه‌ای علاقه داشتند برآمد. بر این اساس با اهدای یک قطعه زمین و بنا کردن ساختمانی در آن، رسماً آموزشگاهی حرفه‌ای را تأسیس کرد. هنرستان نخست با دو رشته تراشکاری و نجاری و تعدادی هنرجو و کادر اداری آموزشی آغاز به کار کرد و در ادامه رشته‌های ساختمان، برق، فلزکاری، ساخت و تولید، صنایع فلزی و اتومکانیک و... نیز به رشته‌های آن افزوده شد و امروزه حتی رشته‌های ناوبری و موتورهای دریایی را آموزش می‌دهد. این آموزشگاه تا اوایل انقلاب اسلامی به‌صورت شبانه‌روزی اداره می‌شد و هنرجویان از نقاط گوناگون استان به این هنرستان می‌آمدند. ولی امروزه دیگر شبانه‌روزی نیست. در آن زمان بخش اعظم مخارج مدرسه و تجهیزات سرمایه‌ای، کارگاهی و آزمایشگاهی آن را خود حاج جاسم تأمین می‌کرد و در اختیار آموزش و پرورش

نمایی از هنرستان حاج جاسم بوشهری

هنرجوی رشته دریانوردی

هنرجویان در حال فعالیت

و حتی بدون تحصیلات عالی می‌توانند مشغول کار شوند. البته زمینه ادامه تحصیل برای دانش‌آموزان این رشته تا بالاترین سطح علمی هم فراهم است. هم‌اکنون بسیاری از فارغ‌التحصیلان این رشته در مراکز آموزش عالی مشغول به تحصیل‌اند و تعدادی نیز فارغ‌التحصیل شده‌اند و در شرکت‌ها و سازمان‌های دولتی مشغول کار هستند.

رشته ساخت و تولید

رشته مکانیک دارای سه گرایش اصلی جامدات (طراحی کاربردی)، سیالات (تبدیل انرژی) و ساخت و تولید است. گرایش ساخت و تولید دارای بیشترین واحدهای «علمی - نظری» است. به عبارت دیگر، مقدار زیادی از واحدهای آن به صورت آزمایشگاهی و کارگاهی ارائه می‌شوند. هنرجویان این رشته با فرایندهای گوناگون ساخت و تولید شامل فرایندهای تراش کاری، فرز کاری، دریل کاری، ریخته‌گری، اتصال فلزات (جوش کاری)، متالورژی پودر و ماشین کاری آشنا می‌شوند و در طراحی و ساخت وسایل و ابزار مورد نیاز از این روش‌ها بهره می‌گیرند. این هنرجویان می‌توانند تا بالاترین سطوح دانشگاهی ادامه تحصیل بدهند.

با استفاده از موتور خودروهای پراید و پژو آموزش می‌دهند. هنرجویان این رشته با سیستم‌های انتقال قدرت، مولد قدرت، شاسی و بدنه و نیز با سیستم سوخت‌رسانی دیزل آشنا می‌شوند.

صنایع فلزی

رشته صنایع فلزی که یکی از رشته‌های اصلی گروه مکانیک است، خود شامل جوشکاری با برق، جوشکاری با گاز، ورق کاری و لوله کشی می‌شود. جوشکاری با برق و جوشکاری با گاز کاربرد بسیار گسترده‌ای در صنعت دارند و پیشرفت‌های قابل توجهی در دهه‌های اخیر داشته‌اند. در قسمت ورق کاری نیز هنرجویان با ساخت بدنه خودرو، هعواپیما و کشتی‌سازی آشنا می‌شوند.

در سازه‌های فلزی، این رشته جایگاه ویژه‌ای دارد و امروزه اتصالات جوشی به علت استحکام و استاندارد بودن جایگزین سایر اتصالات دیگر فلزی شده‌اند.

بیش از ۴۰ هنرجو در این رشته در هنرستان تحصیل می‌کنند که پس از پایان دوره تحصیلات متوسطه می‌توانند وارد بازار کار و از توانمندی‌های خود استفاده شایانی بکنند. در واقع بازار کار و فعالیت برای آنان مستعد و فراوان است

نمایی از کارگاه مکانیک

هنرجویان در حال جوشکاری

خستگی‌ناپذیرمان را در این هنرستان سرپا نگه داشته، عشق به جامعه فرهنگی کشورمان است که تا به امروز به یاری خداوند منان و دلسوزان واقعی توانسته‌ایم این هنرستان را زنده نگه داریم.»

یادی از یک شهید

همان‌طور که اشاره شد، این هنرستان نقش پررنگی در دوران جنگ تحمیلی داشت و علاوه بر ساخت و تولید قطعات و تجهیزات جنگی، کمک بسیار شایانی به جبهه‌ها کرد و از نظر اعزام نیرو حرف اول را می‌زد و شهیدانی را نیز تقدیم دفاع مقدس کرد که با یکی از آنان آشنا می‌شویم.

او دیپلم فنی خود را از این هنرستان دریافت کرد و چون دارای معدل بالایی در سطح استان بود، بدون کنکور در دانشگاه پذیرفته شد. مدت کوتاهی به شغل معلمی روی آورد و در این هنرستان هم مشغول به تدریس شد. ولی با شروع جنگ تحمیلی به جبهه‌ها شتافت و به‌خاطر رشادت‌ها و شجاعت‌هایی که در مدت زمان اندکی از خود نشان داد، خیلی زود به رده‌های بالای فرماندهی ارتقا یافت و از سوی شهید چمران به فرماندهی گردان‌های مجرب عملیاتی در ستاد جنگ‌های نامنظم برگزیده شد. او از فاتحان بستان و سوسنگرد بود و مالک اشتر زمان لقب گرفت به‌طوری که دشمن از شنیدن نامش به خود می‌لرزید. آری او کسی نبود جز شهید علیرضا ماهینی.

شهید ماهینی در یکی از عملیات‌ها با درایت و تیزهوشی خود، نه‌تنها یاران تحت امرش را از محاصره نجات داد، بلکه با پاتک به موقع دشمن را عقب راند و گروهی از آن‌ها را به هلاکت رساند. هنگامی که شهید چمران این خبر را می‌شنود، به همراه یارانش به پیشواز او می‌آیند. شهید چمران خطاب به او می‌گوید: «اگر بخواهم ۱۰ نفر را با خود به لبنان ببرم، قطعاً

ناوبری و موتورهای دریایی (علوم و فنون دریایی)

رشته‌های ناوبری و مکانیک موتورها از رشته‌های وابسته به دریا هستند که در سال ۱۳۶۹ در بوشهر برای اولین بار در همین هنرستان تأسیس شد. با توجه به این‌که کشور ما در حال توسعه و پیشرفت است، نیاز به رشته‌های مزبور روزبه‌روز در حال افزایش است و از نظر بازار کار هم یکی از پررونق‌ترین رشته‌های فنی به‌شمار می‌رود. این رشته‌ها متقاضیان بسیاری دارند، اما متأسفانه تعداد معدودی کلاس از این رشته در کشور در استان‌های شمالی و جنوبی دایر است. در حال حاضر امکان ادامه تحصیل در این رشته‌ها تا دوره کارشناسی امکان دارد. برای این دوره‌ها در دانشگاه‌های بندرانزلی، بندرعباس، چابهار، محمودآباد و خارك دانشجو پذیرفته می‌شود.

مدیران آموزشگاه

نیم قرن از تأسیس هنرستان حاج جاسم بوشهری می‌گذرد و تاکنون مدیران کارآمد، دلسوز و لایق فراوانی بر مسند ریاست این هنرستان نشسته‌اند. برای آن‌که ما هم توانسته باشیم دین خود را به خادمان فرهنگ جامعه ادا کرده باشیم، تا جایی که ذهنمان یاری می‌دهد، ایشان را یاد می‌کنیم: **علیمحمد شارق، نصراله باربد، داود توبه خواه‌فرد، عبدالرسول کریمی، سید حسن هاشمی، محمود اردشیرپور، غلامحسین سپهرپور، عبدالمحمد پیل پایه و سید احمد سیدزاده.** در حال حاضر هم **عباسعلی ادیب‌نیا** با شور و شوق وصف‌ناپذیری به امر مدیریت این هنرستان مشغول است. وی اگر چه آخرین سال‌های خدمت خود را می‌گذراند، ولی هنوز هم بمانند پدری مهربان و فداکار با عشق فراوان به کار خود ادامه می‌دهد. آقای ادیب‌نیا می‌گوید: «تنها چیزی که ما و دیگر همکاران

هنرجویان رشته دریانوردی

هنرجویان کارگاه مکانیک

او که سال‌های آخر خدمت خود را می‌گذراند، برای مدتی مدیریت هنرستان را بر عهده داشت و امروز هم سرپرستی کارگاه‌های رشته صنایع فلزی و جوشکاری بر عهده اوست. جا دارد در پایان از زحمات وی نیز قدردانی و سپاس‌گزاری کرد.

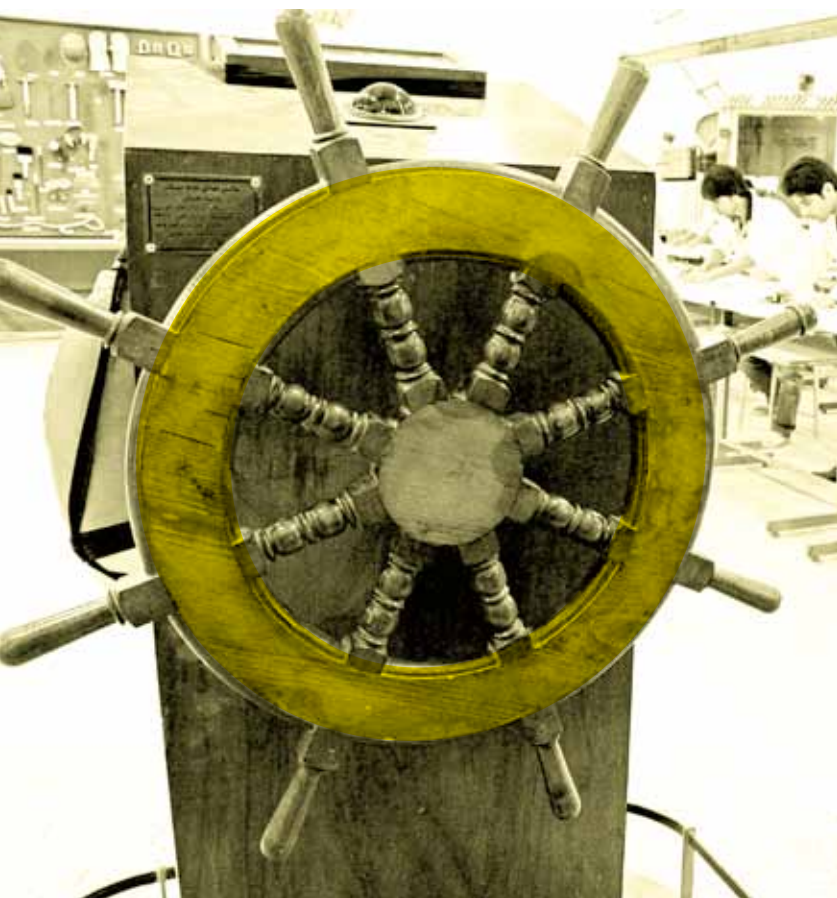
تو یکی از آن‌ها هستی.»

به جرئت می‌توان گفت: شهید علیرضا ماهینی قهرمان عرصه‌های شجاعت، فتوت و اخلاق بود. کم صحبت می‌کرد، اهل تظاهر نبود و خستگی نمی‌شناخت. با این‌که بسیار عاطفی بود، اما هنگام عملیات همچون شیری خشمناک نعره می‌زد و از پا افتادن یاران هم‌رزمی‌اش هیچ‌وقت او را از رسیدن به هدف باز نمی‌داشت. سرانجام روز ۲۳ بهمن سال ۱۳۶۰ اثر اصابت ترکش خمپاره‌ای به سرش به شهادت رسید که همانا آرزوی دیرینه‌اش بود. روحش شاد و یادش گرامی باد.

از هنرستان تا ورود به عرصه کار

همان‌طور که گفته شد هنرستان حاج جاسم بوشهری با امکانات و تجهیزاتی که داشت این موقعیت مناسب را برای هنرجویان فراهم آورد که آن‌ها با سعی و تلاش وافر خود، پس از تحصیل وارد بازار کار شوند و به موفقیت‌های بزرگی در زمینه کاری نائل آیند. از میان خیل فارغ‌التحصیلان هنرستان می‌توان از **رضا ابراهیمی** نام برد. او یکی از هنرجویان این هنرستان بوده است. وی پس از دریافت مدرک خود در رشته الکترونیک و فارغ‌التحصیل شدن از دانشگاه، امروزه به‌عنوان یکی از متخصصان فنی پرواز هواپیما در استان خدمت می‌کند. دیگری **اسماعیل نودین** است که در سال ۱۳۶۴ در رشته برق و الکترونیک در هنرستان شروع به تحصیل کرد و اکنون فارغ‌التحصیل شده است. خودش می‌گوید: «این هنرستان باعث شد که در امور عملی و علمی و نیز امور زندگی و روزانه خود، به‌خصوص در محیط کار به موفقیت‌های فراوانی برسم.»

وی موفقیت خود را مدیون زحمات مدیران، مسئولان و معلمان هنرستان حاج جاسم بوشهری می‌داند. در پایان هم می‌توان از **عبدالمحمد پیل** پایه نام برد.

کارگاه دریانوردی